

Sigurno znaš što prikazuje fotografija. Da, to je životinjski trag. Ostavlja li čovjek tragove? Gdje možemo ostavljati tragove? Znaš li da svaki put kad pristupiš internetu ostaviš trag? Kako?

Svaki korisnik interneta ima svoj digitalni ugled. On se stječe objavljivanjem raznih sadržaja ili posjećivanjem željenih stranica. Sadržaji mogu biti pozitivni ili negativni, a objaviti ih možeš sam ili netko za tebe. Također, to možeš učiniti svjesno (npr. fotografiraš se s prijateljicom na rođendanskoj proslavi i objaviš na profilu društvene mreže) ili nesvjesno. **Svako objavljivanje sadržaja koje uključuje tebe, stvara tvoj digitalni trag.** Svaki put kad posjetiš neku stranicu na kojoj ostavljaš svoje podatke, ostavljaš svoj digitalni trag.

Koliko ti je stalo kakav ćeš trag ostaviti i zašto je to uopće bitno?

Tehnologija svakim danom sve više napreduje. Sve smo manje zatrpani kojekakvim papirima, a sve potrebno pohranjujemo na memorijske kartice ili u internetskom oblaku – zauvijek. Upotreba interneta kao izvora znanja, za traženje posla, zanimljivosti, vijesti ili za druženje putem društvenih mreža i sl. često od nas traži slanje podataka i ostavljanje fotografija za koje sami mislimo da su bezazleni. Međutim, zamisli se u situaciji kako se jednoga dana upisuješ u srednju školu ili tražiš posao, a budući poslodavac ili ravnatelj samo treba pristup internetu i dobit će sve podatke o tebi koje želi i koji mu trebaju. Možda i one koje nisi želio da se vide.

1.2. Digitalni tragovi

Što bi volio drugi o tebi znaju, a što ne želiš? Kakav ćeš ugled imati u tuđim očima?

Uzmimo za primjer Vitu. Vita je odlična učenica, vrlo savjesna i odgovorna prema svojim obvezama, redovito dolazi na nastavu, bavi se sportom i član je udruge za zaštitu životinja. Sve što o njoj možeš pronaći na internetu, fotografije su s natjecanja. Vrlo je ljubazna prema vršnjacima, spremna je pomoći i učitelji ju često odabiru za mentora mlađim učenicima.

S druge strane imamo Taru koja nije uzorna učenica, često izbjegava obveze i još k tomu ulazi u sukobe s drugim učenicima. Na internetu možeš pronaći Tarine fotografije kako se druži s problematičnim vršnjacima, kako izlazi na čudna i neprimjerenja mjesta, slika se u WC-ima i sl.

Koja će od njih dviju ostaviti pozitivan digitalni trag, a koja negativan, nije teško zaključiti.

Zato je bitno, prije nego što bilo što objaviš ili se prijaviš, dobro razmisliti o sljedećim savjetima:

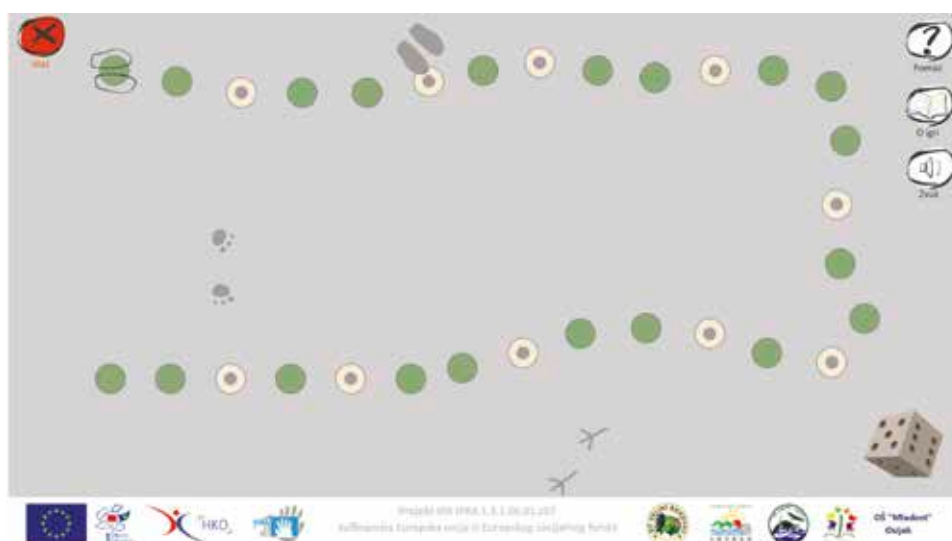
- Privatne podatke čuvaj za sebe. Koristi se nadimkom i prije nego što objaviš pravo ime i prezime, savjetuj se s roditeljima (skrbnicima).
- Ne dijeli sa svima korisnička imena i lozinke.
- Razmisli prije nego što išta objaviš, jednom objavljeno teško se može obrisati.
- Ne objavljuj ono što ne želiš da drugi znaju ili ono što im ne možeš reći u lice.
- Poštuj druge kad objavljuješ ili dijeliš sadržaje na kojima su oni.

1.2. Digitalni tragovi

Pokušaj ostati nevidljiv u igri *Digitalni tragovi*, petznet.HR/Modul3/poveznice.

Sve što na internetu objavite, širi se velikom brzinom. To ne uključuje samo digitalno širenje, već i širenje „od uha do uha“ ili kopiranje. Nažalost, većina tih informacija često dođe do osoba koje uopće ne poznajete i nikad ih niste vidjeli, a o posljedicama nerijetko slušamo u vijestima ili čitamo u novinama. Nisu svi ljudi dobronamjerni. Čak i razni komentari mogu biti negativno protumačeni i podijeljeni, zato su tolerancija i strpljivost vrline koje čine internetsku komunikaciju. Želiš li se zaštititi od prijetećih i bezobraznih poruka, svakako trebaš **pravilno primijeniti postavke privatnosti** te ih s vremena na vrijeme provjeriti i poboljšati.

Ponovimo

Što su digitalni tragovi?

Kako ostavljamo digitalne tragove?

Može li se jednom javno postavljena informacija obrisati?

Navedi primjer pozitivnoga digitalnog traga.

Dodatne aktivnosti

Pokušaj izraditi svoj trag budućnosti. Uzmi prazan papir, stani na njega, ocrtaj svoje stopalo te u njega upiši sve ono što bi želio, da se o tebi u budućnosti zna i vidi.